

Portret Pauline Westendorp:

“Een kippenhok is een perfect bindmiddel”

Wie?	Pauline Westendorp
Wat?	Directeur energiemaatschappij NewNRG en initiator WijKrijgenKippen
Waar?	Amsterdam Zuid
Waarom?	Zelfvoorzienende woonwijken en bedrijven zijn dé manier om onafhankelijk te worden van fossiele brandstoffen

Pauline Westendorp denkt in oplossingen, niet in problemen. “Ik heb hier een mapje liggen met allemaal knelpunten die je kunt tegenkomen bij het oprichten van een kleinschalig lokaal energiebedrijf. Maar dan denk ik: als we problemen tegenkomen, lossen we ze toch gewoon op? Ik laat dat mapje maar lekker liggen waar het ligt.”

Laconiek. Dat typeert Pauline op het eerste gezicht. Je kan je voorstellen dat zij met haar rustige stem en gebaren een zelfde kalmerende werking heeft op steigerende duurzaamheidsseptici of aarzelende vergunningverstrekkers als op haar hond, die woest blaffend haar –bijna zelfvoorzienende- woonboot verdedigt tegen postbodes en andere gevaren.

“Kijk”, zegt de aanjaagster van duurzame energie-initiatieven en ze tilt het deksel op van een houtkachel in de hoek van de woonkeuken. “Wij stoken op hout tegenwoordig”. Onder het deksel liggen kattenbakkorrels; van die ronde staafjes geperste houtvezel. Ze voelen warm aan. Achter een ruitje verder naar onderen zijn kleine vlammetjes zichtbaar. “Hier zit 500 liter water onder”, wijst Pauline op een ronde tank naast de kachel, weggewerkt onder het fornuis. “Daar verwarmen we ons huis mee.”

WijKrijgenKippen

De loopplank vanaf de openslaande deuren in de woonkeuken voert naar het achtertuinje van Pauline, haar vrouw Ika en hun twee zoontjes. Kippen scharrelen in een ren rond een hok met een schuin dakje. Zijn dit de kippen van WijKrijgenKippen? Ja, lacht Pauline. “Toen we hier een tijdje geleden bezig waren met de aanleg van die kippenren, bemoeide de hele buurt zich er mee. Buren kwamen kijken en iedereen vond er wel iets van of had min of meer nuttige suggesties over hoe het verder moest. Mensen werden enthousiast of juist ongerust: ‘Zitten er ook hanen bij?’ Toen realiseerde ik me: als er iets geschikt is om een buurt te mobiliseren, dan is het wel het bouwen van een kippenhok. Het trekt

vrouwen, mannen, kinderen. Ik hoorde een vrouw van een paar boten verderop tegen haar zoontje roepen: 'We krijgen kippen!' Toen was de naam geboren."

De naam dus van de lokale energiecoöperatie: [Co-Operatie Zuid](#) waarvan Pauline mede-oprichter en coördinator is. "We zijn nu bezig om 100 miljoen euro binnen te halen, die we kunnen inzetten als lening aan lokale duurzame energiebedrijven", zegt Pauline alsof het om twee gesneden tarwebruin gaat. Samen met 'een contact van de ASN' weekt ze geld los bij de gemeente, banken, de Stichting Doen en 'andere deelnemers'. Dat gaat 'prima'. Begin volgend jaar hoopt ze de beoogde fondsen te hebben opgebouwd.

Dat geld is niet alleen bedoeld voor losstaande initiatieven. Integendeel. Juist het leggen van dwarsverbanden die elkaar versterken en versnellen, is een doel van WijKrijgenKippen. Een eerste aanzet op dit vlak werd begin maart gegeven tijdens een tweedaagse werkconferentie voor initiatiefnemers, bestuurders en financiers: [Broedkamp1](#). Daar werden onderlinge contacten gelegd en actieplannen opgesteld. De volgende broedkampen moeten de opgewekte energie geleidelijk omzetten in daadwerkelijke energie, in de vorm van vijftig lokale energiebedrijven in Amsterdam Zuid.

Kleinschalige oplossingen

WijKrijgenKippen komt natuurlijk niet zomaar uit de lucht vallen. De eerste zaadjes (om in kippentermen te blijven) werden hiervoor eind jaren negentig gezaaid, in de tijd dat Pauline bij -toen nog- Foster Parents Plan werkte. Achteraf zegt ze hierover: "Na nine-elfen stortte de interimmarkt in, waar ik op dat moment werkte. Kon ik voorheen kiezen uit een tafel vol opdrachten; na de crash zat ik twee maanden thuis op de bank. Na te denken over wat ik wilde. In de jaren dat ik bij Plan werkte, had ik gezien hoe effectief kleinschalige, lokale projecten zijn bij het oplossen van grootschalige, complexe problemen. Op dat moment heb ik besloten me te gaan bezighouden met het opzetten van woonwijken en bedrijventerreinen die hun eigen energie opwekken."

Met dat doel voor ogen werkte Pauline drie jaar bij De Regie, een adviesbureau dat burgerinitiatieven in de bouwwereld ondersteunt. Begonnen als bureaumanager en stagiair (om ervaring op te doen), werkte ze zich in drie jaar op tot senioradviseur. Een week na die aanstelling concludeerde haar opdrachtgever: 'Je bent geen adviseur'. "Tja. Dat is ook zo", beaamt Pauline nuchter. "Ik bemoei me overal mee. Ik ben meer een trekker, niet iemand die aan de zijlijn op haar handen zit."

Als 'afscheidcadeau' kreeg Pauline een miljoenenproject mee: het bouwmanagement van stedelijke vernieuwingsplannen op de Amsterdamse NDSM werf. Met haar nieuw opgezette bedrijf NewNRG (hardop uitspreken en je snapt 'm), werkte ze hier aan een duurzame infrastructuur en zelfvoorzienende bedrijfsgebouwen. Samen met Kees Daey Ouwens en partners als De Kleine Aarde, Greenpeace en Milieu Centraal startte ze op het terrein de energie-expositie [Opgewekt.nu](#), die op 9 november 2006 werd geopend door de toenmalig staatssecretaris van VROM.

"Tot nu hebben we zes miljoen mensen bereikt via de expo op het NDSM-terrein en via televisie, radio en kranten", zegt Pauline. "We wilden in vijf jaar tijd heel Nederland bereiken, dus dat wordt nog een hele uitdaging. Op 9 november van dit jaar sluiten we de expositie, maar er komt wel een vervolg: we gaan de expositieonderdelen meer integreren in het bedrijventerrein zelf.

P-Nuts

Ook buiten het NDSM terrein ging Pauline met haar NewNRG de afgelopen jaren onvermoeibaar door met het 'bekendmaken en uitdragen van het product lokale duurzame energiebedrijven', zoals ze het zelf noemt. In opdracht van het [Innovatienetwerk](#) van het ministerie van LNV schreef ze een plan voor het op de kaart zetten van de 'Nieuwe Nuts'; nieuwe manieren om met energie om te gaan, met 'duurzaam' en 'lokaal' als uitgangspunt.

Ze realiseerde zich dat, wanneer je een breder publiek zoekt voor vernieuwende concepten, het van belang is om voorlopers te erkennen. Daarom worden sinds vorig jaar de jaarlijkse P-NUTS Awards uitgereikt. "Vrij vreselijk om iemand 'de beste' te maken, natuurlijk", vindt ze. "Daarom hebben we de term 'de mooiste' gekozen. Dat is zó subjectief, dan diskwalificeer je gevoelsmatig de andere inzenders al wat minder. Want dat is natuurlijk het laatste wat we willen. Elk initiatief is de moeite waard. Zo'n award is puur een middel om lokale energie-initiatieven op de kaart te zetten."

In 2010 reikte Neerlands ongekroonde duurzaamheidskoning Herman Wijffels de Award uit aan Texel Energie, een naam die nauwelijks nog verdere toelichting behoeft, wanneer je denkt in de richting van groene stroom en groen gas. De inzenders voor 2011 hebben tijdens ons gesprek nog een week de tijd om hun initiatief onder de aandacht te brengen. De prijs is overigens niet alleen bestemd voor kleinschalige initiatieven; ook 'oude' nutsbedrijven mogen inschrijven met duurzame innovaties. "Ik zal nog wel wat inzenders van vorig jaar bellen", zegt Pauline, "Om te zeggen dat ze gerust weer mogen meedoen."

In 2050 helemaal duurzaam

Wat beweegt Pauline om al deze ballen in de lucht te houden? "Ik geloof er heilig in dat het mogelijk is om in 2050 de hele wereld op duurzame energie te laten draaien. Een lokale aanpak is de meest simpele weg daar naar toe, want als het allemaal via de gevestigde industriebedrijven en -netwerken moet, is dat een enorm gedoe. Door kleine netwerken op te bouwen rond een centraal aanspreekpunt met kennis, ervaring en liefst ook geld, heb je de voordelen van een gezamenlijke inkoop en kun je elkaar verder helpen."

De combinatie van haar studie bedrijfskunde, haar technische kennis, haar ervaring met innovatieve projecten én haar natuurlijke uitstraling van een inspirator, maken Pauline tot de juiste vrouw op de juiste plaats. "Als ik ergens een verhaal hou, geloven mensen dat ze het zelf kunnen", zegt ze. "Hoewel. Soms maak ik het misschien té simpel. Daar moet ik wel op letten. Ik ben nu ook bezig met het maken van een soort bijbeltje met cijfers. In energievraagstukken draait alles om cijfers en we zijn allemaal veel te snel geneigd elkaar na te praten. Draaien windmolens écht op subsidie, zoals Rutte zegt? Ik wil de feiten goed checken. Als je kunt aantonen hoe het écht zit, kun je mensen ook veel makkelijker overtuigen. "